

Zorgeloze kinderjaren

In deze bloemlezing beschrijf ik mijn herinneringen tot aan mijn veertiende jaar in augustus 1953. Ik realiseer me dat niet alles is blijven beklijven en bij mijn broers en zusters zullen, als ze dit lezen, zeker nog vele andere verhalen opborrelen en zal er stof zijn om allerlei familiegebeurtenissen te doen herbeleven.

Gerard Cornelissen
Januari 2019

Ik ben geboren op 1 aug. 1939 in de Oranjestraat 200 (nu 38) in Gilze.
Het huis waarin ik geboren ben kreeg op 5 juli 1944 een voltreffer en werd volledig verwoest. Mijn moeder lag met mijn jongere broer Pieter in het bomgat en ik lag op de rand ervan met een pak stro op mijn benen. Dit zijn de eerste herinneringen van mijn leven.

De acht kinderen werden verspreid over de familie en ik kwam met zus Riet bij Opa en Oma Oprins in huis. Daar was een diepe schouw waarin een platte buiskachel stond en in de schouw hingen hammen te roken. Ik heb daar eens een keertje in de waterput gekeken en ik moest voor straf onder de klok gaan zitten.

Na enkele weken kwamen we eindelijk weer samen in een rijtjeshuis aan de Akkerstraat met als burens de families de Vet, Van Gestel en de Bruin.

Ik sliep op een strozak boven op de aardappelbak samen met nog een paar broertjes.

De huisjes stonden tegenover het schoenfabriek Aristo van de gebroeders de Jong. In de tuin ervan was een schuilkelder gebouwd, waar we af en toe naar toe vluchtten. We werden bevrijd in oktober 1944 en ik weet nog dat er tanks en jeeps vanuit Alphen voor de fabriek aan kwamen rijden en wij van de soldaten chocolade repen kregen.

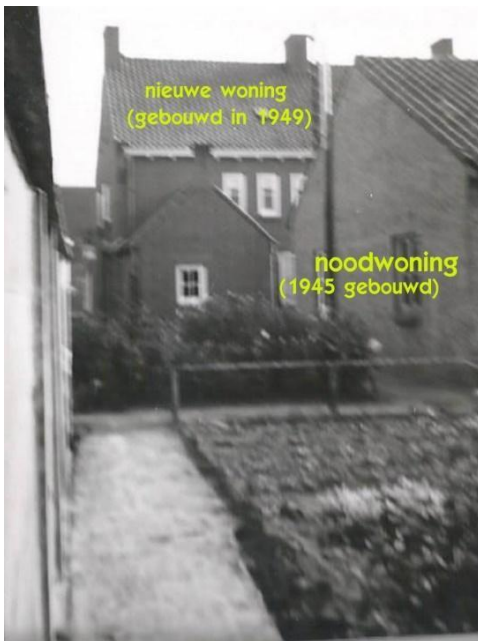
Het gebombardeerde huis in de Oranjestraat werd afgebroken en er werd iets naar achter een noodwoning gebouwd en daar verhuisden we naar toe.

Het had 4 slaapkamers, een berging en een woonkamer met keukenaanrecht.

Achter het huis stond nog een klein schuurtje uit betonplaten opgetrokken en bood plaats aan een varken.

In de woonkamer stond een platte buiskachel waar we vaak omheen zaten als er tenminste geen drooghekje stond. Als moeder weer iets niet goed vond, zongen we rondom de kachel : 'rotte moeder, rotte moeder..'. Ik sliep met drie broers in een kamer op strozakken met dekens en in de winter stonden de ijsbloemen op het raam. Het verhaal gaat in de familie (ik kan me dat niet herinneren) dat tijdens het eten condenswater vanaf het plafond op de borden drupte ! Waskowsky (zie later) gaf het advies om kaf op de zolder te strooien. En het werkte nog ook! Uit een kartonnen doosje werd een strook papier, vol met stroop, getrokken en boven de tafel gehangen. Na een tijdje zat het vol met vliegen.

We woonden erin met elf personen, vader, moeder en kinderen tussen 1 en 12 jaar, en daarna zijn Rianne en Corrie nog hier geboren. Corrie was een mongooltje (syndroom van Down) en had extra aandacht nodig. Voor de noodwoning was, op de plaats waar de gebombardeerde woning had gestaan, een zanderig erf dat elke zaterdagmorgen geharkt (ofwel gerijfd!) moest worden. Tussen de burens (fam. van Gool) en ons was achter in de tuin was nog een bomgat dat met allerlei afval werd opgevuld en daarna met zand gelijk gemaakt.

Op de plaats van de oude woning zijn twee huizen onder één kap gebouwd samen met de fam. van Christ en Net Pelkmans. Deze woonden eerst op een perceel aan 'Achter de Tuintjes' (een zandweggetje achter onze tuin) maar ook hun huis was gebombardeerd. Fam. Pelkmans kreeg een stuk grond op mijn vaders perceel en wij kregen een stuk grond van hem. Hier stonden vier bomen. Een, goudrenet-, wilde appel-, sterappel- en een kersenboom (zure morellen). Op de plaats waar het gebombardeerde huis van de fam. Pelkmans stond, is later een houten woning gebouwd waarin Dina van der Heijden en Mart Pelkmans hebben gewoond. Ik heb daar vaak op de kinderen gepast.

We hebben ongeveer vier jaar in deze noodwoning gewoond en op mijn verjaardag 1 augustus 1949 zijn we naar de nieuwe woning verhuisd. Dit huis is gebouwd door de aannemer Bartje Cornelissen en de architect was Hr. Waskowsky uit Breda. Het was een groot huis met keuken met een diepe kelder, bijkeuken en wc, een gang, een ouder slaapkamer, woonkamer en een kleine kamertje (de mooie kamer met

vier kleine clubfauteuils en een tafeltje) Op de eerste verdieping was een overloop, drie slaapkamers en een, voor die tijd, moderne badkamer met een douche en een gasgeiser. In de noodwoning werden we in de teil gewassen, waarvan het water na twee kinderen vervangen werd! De tweede verdieping was helemaal open. In heel het huis was slechts een kolenhaard in de huiskamer. Er was ook maar één wc en dat allemaal voor toen dertien personen. Johan kwam er nog bij in 1950.

En dat moest hier allemaal leven, slapen en eten. Koken in de keuken op het giftige stadsgas en allemaal aan de lange tafel met stoelen en een bank (deze zwerft nog ergens rond in de familie). De jongste zat tussen pa en moeder in vastgebonden aan de stoel met een das.

We aten uit metalen borden (Riet had per ongeluk de porseleinen borden kapot laten vallen) waarin we van alles met de vork(ket) inkrasten. Het was altijd soep, aardappelen met groenten en vlees (pa kreeg altijd het beste stuk) en vrijdags vis en griesmeel, rijstepap met bruine suiker of havermoutpap na.

’s Morgens en ’s avonds werd er brood gegeten. Er kwamen wel 3 bakkers (de Haas, Volders, Bosmans) langs de deur met soms wel 6 broden.

Boodschappen deden we bij van Gool onze burens die een filiaal hadden van de coöperatie. Toen deze er mee op moest houden gingen we naar de Spar (Jan Broers) in de Oranjestraat .

Suiker, zout en dergelijke werd in een papieren zakje (bultje) geschept en afgewogen. Elke vrijdag kwam de Pool langs met vis. Een paar haringen werden

gekocht en daar kreeg ieder een paar partjes van. Soms kocht ons moeder sprotjes, kleine visjes die heerlijk smaakten.

Melkboer van Hoek met zijn hondenkar kwam met melk langs de deur. Deze werd getapt met een metalen maatschep uit een metalen melkbus. Voor verse melk liepen we naar boer van Engelen op de hoek van de Biestraat en Oranjestraat.

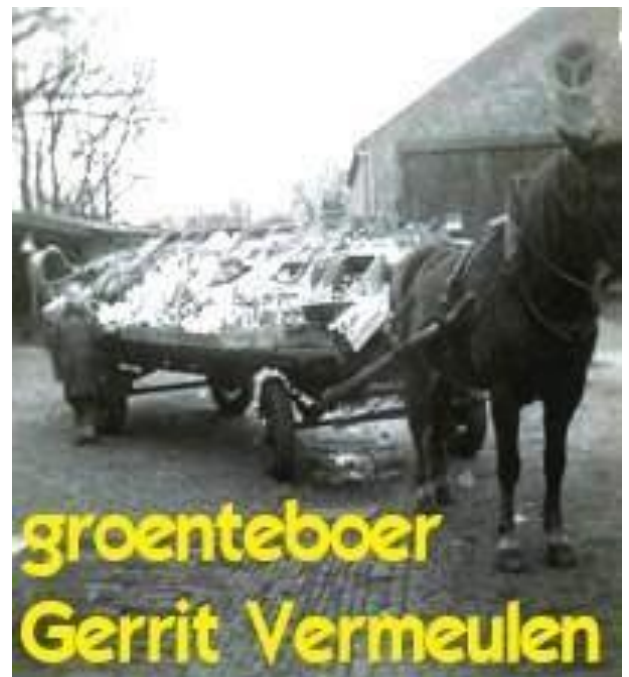

Goedkoop en Gerrit Vermeulen kwamen om de zoveel tijd langs met hun volgeladen wagen met allerlei negotie en groenten voor het huishouden. Ook de scharensliiep en de paraplumaker lieten zich zien.

De putjesschepper deed zijn werk (de beerput van de wc leegscheppen) en Grotje Sprangers kwam overgebleven etensresten ophalen voor zijn varkens en de handelaar in oud ijzer nam mee wat hij kon gebruiken.

De oude noodwoning werd schuurtje en hier hield vader konijnen en lapte er fietsen op. Zelf hadden we een groentetuin en elk jaar werd er een varken thuis geslacht.

Ik zie dat nog gebeuren. Het varken werd uit zijn hok gehaald, naar 'de plaats' gedirigeerd in zijn kop geschoten en zijn keel doorgesneden. Zijn bloed werd opgevangen en daar werd bloedworst van gemaakt. Het dooie varken werd in een bak gelegd met heet water en met een metalen ronde kegel werd het haar er

afgeschraapt. Daarna werd het karkas op de ladder gehesen en aan zijn poten vastgebonden. Ladder met varken werd rechtgezet en tegen de muur geplaatst. Ik zie die slager hier nog mee op zijn rug sjouwen .

Het varken werd opengesneden en alles werd er uitgehaald. Nieren, hart , lever en darmen.

Van de blaas werd later door ons een flutblaas gemaakt. De blaas werd over een bus gespannen en maakte dan een specifiek geluid als je het vel even indrukte met een houtje: de rommelpot.

Het karkas moest een dag staan om te versterven en daarna kwam de keurmeester. Als alles in orde was stempelde hij er een blauw keurmerk op. Dan kwam de slager om het varken af te leggen.

Drukke tijden voor moeder want er moest veel vlees ingemaakt worden, zult gemaakt en in een speciaal draaimachientje werd worst gemaakt en in de schoongemaakte darmen gedrukt. Het vet werd gesmolten en de stukjes vlees (kaaikes) verzameld.

Het ging allemaal de kelder in. Dit hele ritueel was voor ons een hele belevenis en we keken onze ogen uit.

Sinterklaas was altijd een spannende gebeurtenis. 's Avonds zetten we onze schoen of klomp met een wortel er in voor de kachel. Van slapen kwam niet veel en, al waren we vroeg wakker, we mochten niet naar beneden komen. Als het zo ver was dan stormden we met zijn alle de trap af en heel de tafel lag vol. Ik weet nog dat we met zijn alle nieuwe hoge bruinrode laarzen kregen. Er zaten twee lusjes in de schacht en met behulp van twee poken trokken we de laarzen aan. Suikergoed beestjes en een kartonnen magneetvisspel zijn mij bijgebleven.

Midden in de huiskamer stond de tafel met vier stoelen, een haard met op de schoorsteenmantel een pendule (deze heb ik en doet het nog). Een stoel waar ons moeder vaak inzat en een leunstoel voor onze pa. Tussen de woonkamer en het kleine kamertje (de mooie kamer met vier kleine fauteuils en een tafeltje) waren schuifdeuren.

Er voor speelde de benjamin Johan met zijn autootjes. Corrie zat in de box die in de hoek stond. Zij speelde het liefst met kranten. Zij had uiteraard veel zorg nodig. Clara Sprangers kwam het huishouden mee doen. Zeker als ons moeder weer eens met een open been rust moest houden.

Van de oude gasbuizen die naar de noodwoning liepen werd door de smid Sjef Pui een kar gemaakt. Daarmee hebben we heel wat snoeihout en zakken mastappels uit de Chaamse bossen gehaald. Te voet zo'n 5 km sjouwen. Deze zakken mastappels werden o.a. verkocht voor fl. 2.50 aan Toon Klaasen, de beheerder van het patronaat waar 6 grote kolenpotkachels in stonden die werden aangemaakt met de door ons geraapte mastappels.

Bij ons thuis werden appels geschild en in partjes op zolder gelegd om te drogen. Voor dat we naar school gingen bezochten we af en toe stiekem de zolder !!!

Als een van ons zijn eerste communie deed waren er altijd van die lekkere zachte kadetjes, peperkoek en eierkoeken. Die zaten in de wasmand.

Als een van de kinderen jarig was kreeg hij/zij een beschuit met muisjes en een beker chocolademelk en mocht lang opblijven.

Op paaszaterdag mochten we vanaf twaalf uur, als de kerkklok had geluid, alle in de vasten gespaarde snoepjes opeten. Ook werden er dan voor de Paasmol een met hooi of stro bedekt nestje gegraven voor een paasei. Mijn zus Riet heeft toen met

een zwaaiende beweging met de schop in mijn voorhoofd een wond geslagen. Ik heb daar nog een litteken aan overgehouden.

Achter onze tuin liep het zandpad 'Achter de Tuintjes' en daar lag een boomgaard (den eerste bongert van Van Hoek) aan. Daar hebben we menige appel en sappige klapspeer gestolen. Verder waren er boerenakkers waarop koren (vooral rogge) en suikerbieten stonden.

Allerlei insecten, vlinders, vogels en muizen huisden in de korenvelden die vaak vol stonden met rode klaprozen, margrietten en blauwe korenbloemen.

Er slingerde een smal fietspaadje doorheen dat naar de tweede boomgaard en verder naar de Waranda (de Vraand) liep. Ik weet nog dat dit pad steeds smaller werd, omdat boer Haaghe er ieder jaar een stukje van omploegde. Koren maaien deed men met een pikhaak en zicht. De korenhalmen werden samen gebonden tot een schoof en tegen elkaar gezet om te drogen. De zicht en pikhaak werden later vervangen door een maaimachine voortgetrokken door een paard.

Op het stoppelveld werden zelfgemaakte vliegers en tonnekes opgelaten. We kregen latjes, vliegerpapier en vliegertouw en met een gekookte aardappel werd er geplakt. Een tonneke werd gemaakt van krantenpapier en dunne takjes. Deze werd vaak opgelaten met naaigaren dat soms uit de naaidoos van moeder gepikt werd.

Ik zie nog hoe de poelie (Frans Pelkmans) stiekem het touw doorsneed en een trap onder zijn achterste kreeg van mijn broer Ad.

In de Oranjestraat lagen ongelijke Belgische kasseien. Er reden maar weinig auto's. Vervoer was met de fiets of met paard en wagen die je al uit de verte hoorde aan komen rammelen. Ik kan me de bevrijdingsfeesten nog herinneren die in deze straat georganiseerd werden. Hoepelen, hinkelen, eierlopen en bij het zakkenlopen viel ik op mijn snufferd.

Om de zoveel meter stond in de straat een houten seinspaal voor het doorgeven van stroom. De stroomdraad liep van paal tot paal en werd geborgd op een porseleinen kom. Ik zie nog de elektriciën in de paal klimmen met pikhaken aan zijn schoenen die hij in de houten paal drukte.

Plastic was nog niet uitgevonden, TV, stofzuiger en computer onbekend en slechts een paar huistelefoons in de buurt. Iedereen was aangesloten bij de radiodistributie waarmee naar Hilversum 1 en 2 geluisterd kon worden. Voor stroom en radio moest natuurlijk betaald worden en dan kwam vrouw Braak langs op haar fiets om geld op te halen. Later werd een Philips radio aangeschaft.

Wie waren de mensen die bij ons in de buurt woonden:

Links naast ons woonde familie Janus van Gool die een filiaal had van de coöperatie. Dat heeft hij met wat strubbelingen op moeten geven en is naar Pindorp verhuisd. Hier kwamen Joan Klaasen en Riet de Bruin wonen die er een dameskapsalon in begon. Daarnaast woonde Marie Prinsen, geloof ik, en daar is later het echtpaar

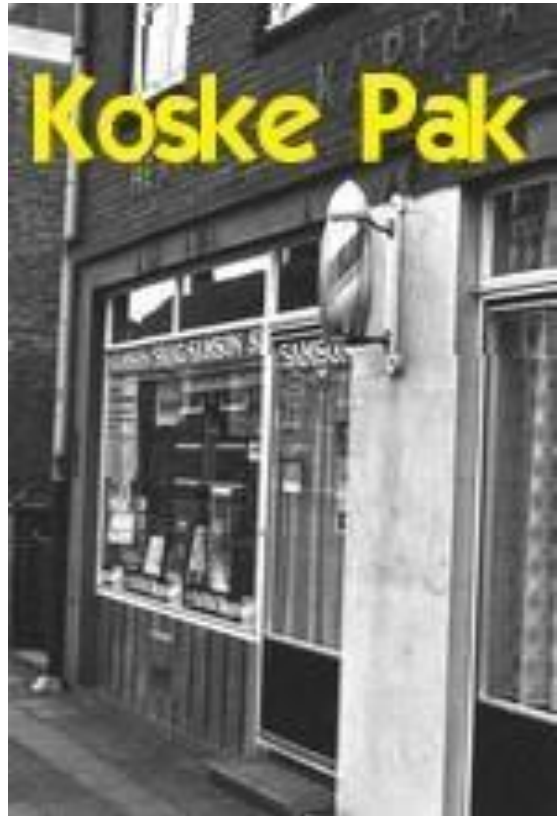
Brouwers in komen wonen.

Tegenover woonde de fam. Huibrechts (Koske Pak). Eerst woonden zij ook, na een bombardement, in een noodwoning zoals wij. Hij was herenkapper en kleermaker.

Als ik daar naar toe gestuurd werd om mijn haren te laten knippen, zat ik uren te wachten want grote mensen gingen voor. Als iemand aan de beurt was draaide Koske het leren zitkussen in de kappersstoel om. De zitting was dan lekker koel.

Daarnaast woonde weduuvrouw Kee Pak waar later de huisarts Hendriks in kwam wonen. Dan had je de smid Sjef Puijenbroek. In een heet kolenvuur, aangewakkerd door een met de handbediende blaasbalk, werd ijzer tot witheet verhit en met een hamer op

een aanbeeld tot de gewenste vorm gesmeed, bij voorbeeld tot hoefijzers. Voor de smederij links stond een houten stellage waarin een paard gezet werd en daarna van een nieuw hoefijzer voorzien. De eelt van zijn hoeven werd er eerst afgevijld, het hete hoefijzer op de hoof gedrukt en met lange spijkers daarop vast gezet. Later is Sjef nog melkmachines gaan maken. Als student heb ik vaak op zijn kinderen gepast.

Tegenover ons woonde Toon van Beijsterveld met een timmerbedrijf. Op de zolder van de timmerwerkplaats werden tabaksbladeren te drogen gehangen o.a. van mijn vader. Hiernaast woonden vrouw Rouws met de ongetrouwde dochter Miet.

Het was een familie van stand en het huis was mooi ingericht. Miet had de gewoonte om, als ze te voet naar het dorp (durp) ging via onze tuin en via Achter de Tuintjes te lopen i.p.v. rechtstreeks de Oranjestraat te nemen. Achteraf hoorde ik dat vrouw Rouws mijn ouders geld had geleend voor de bouw van het nieuwe huis.

Er naast stond een leerfabriek van een andere Rouws. Die heeft nog direct na de oorlog dienst gedaan als schoollokaal. Ik weet nog heel goed dat een keertje sinaasappelen, gewikkeld in een zacht papiertje, aan de schoolkinderen werden uitgedeeld en ik kreeg er ook een. Dit was de eerste keer in mijn leven dat ik een sinaasappel zag en opat. Zo was dat ook later voor mij met een totaal onbekende tomaat!

Naast de leerlooierij was bouwland waar de jeugd vaak voetbalde. Begin vijftiger jaren zijn daar een twintigtal twee-onder-een kap woningen gebouwd. In het laatste blok van twee huizen woonden twee vliegeniers: van der Plas en Tol.

Bij Tol hadden ze een dochter Toos op wie ik een beetje verliefd was. Met zoon Frank van de Plas ben ik ook nog opgetrokken.

Zijn moeder was een prachtige slanke wilde eten. Rode kool met appelmoes en dat werd toen klaar gemaakt. De vliegeniers hebben daar niet lang gewoond, want ze werden uitgezonden naar Nieuw Guinea.

Naast fam. Pelkmans lag een stuk grond dat nog van ons was. Daar heeft Bart Kok later een huis op gebouwd. Daarnaast woonde opa: Bartje Cornelissen. Opa was kippenboer die eieren uitbroedde in een rode broedmachine. Hij had een grote tuin met achterin twee kippenkooien. Naast het huis was een boomgaard. In het voorjaar jatten wij daar groengele oogstappels en perziken weg die over de heg, en vaak net niet, hingen. Hij had op de grond naast zijn huis een stuk land dat, na geploegd te zijn, mijn broers en ik plat moesten trappen. Dat deden we met tegenzin en sloegen soms hele stukken over. Als opa daar achter kwam, kregen we met de pet en konden opnieuw beginnen.

Ome Piet en tante Mien woonden er bij in. Ome Piet sleutelde graag aan motors en hij had er ook een waar hij mee rond reed. Tante Mien liep regelmatig bij ons binnen en praatte de oren van je kop.

Naast opa woonde Pirke Graumans. Op de hoek van het huis stond een hele grote dennenboom (Tuya).

Direct na de oorlog was er geen bewaarschool. Toch ging ik met onze pa naar de nonnen en kreeg ik een prentje mee.

In september 1946 mocht ik naar de eerste klas bij Juffrouw Raaymakers. Wie mij daar naar toe bracht weet ik niet meer, maar ik denk dat mijn oudere broers me meenamen. Deze school stond in de Raadhuisstraat. Was een oud en uitgeleefd gebouw met een flinke toegangsdeur, met boven een lokaal voor de eerste en beneden twee lokalen links en vier lokalen rechts.

Er was ook nog een kamertje voor de bovenmeester Kusters met zijn kale kop, snor en lange bruingele jas.

Als de lessen begonnen luidde hij altijd met de hand de schoolbel. Naast de school stond nog een klein bijgebouwtje waar ome Toon in het Ven schoenen lapte.

In alle lokalen stond een hoge potkachel.

Samen met Johan Jansen heb ik vaak in de winter die kachels aangemaakt.

Op de Tip stond een ANWB wegwijzer met een spiegel er aan en als we naar school liepen gingen we er met een hand en een been tegen aan fietsen met het gezicht tegen de rand van de spiegel.

In de eerste klas dus boven bij Juffrouw Raaymakers, in de tweede

was dat meneer van Doorenmalen, de derde meneer Jansen, de vierde klas met meneer van Gorkum, de vijfde met meneer Brouwers.

Hij ging in de pauze vaak even naar café de Speek voor een borreltje. In de zesde klas was het meneer Charles Baeten. Het laatste uur op de zaterdag las hij voor over de adelaar van de Rocky Mountains en Linoshoen en Takedar. Spannend !

En met heel de klas samen zingen was prachtig.

De volgende liedjes kan ik me nog herinneren:

- In naam van Oranje doe open de poort...
- In het groen, groen knollenland...
- Waar de blankentop der duinen...
- In het bronsgroen eikenhout...
- De machtigste koning bij storm en bij wind

Ik was ook bij een kinderkoor van mister Baeten en we traden soms op in de kerk. Hij was vrijgezel en had een kamer gehuurd bij bakker Nol Vromans (??) naast slagerij Smulders en smederij

Pietje Prinsen. Soms repeteerden we bij hem thuis rondom zijn aftandse piano.

Plotseling werd het zangkoortje overgenomen door kapelaan Verhaak. Het waarom begreep ik later pas. Met de kapelaan werd het niks en ging het koortje gauw ter ziele. Ik mocht een keer meedoen met een kerstspel in het patronaat. Ik was schaap d.w.z. ik zat op mijn knieën achter een kartonnen bord dat een schaap moest

uitbeelden. Op een gegeven moment moest ik zo lachen dat ik met schaap en al omviel op het toneel. Hilariteit alom.

In deze klas zaten de toekomstige MULO en HBS leerlingen apart. Voor het grootste deel allemaal kinderen van de notabelen van Gilze.

De toekomstige ambachts-school leerlingen zaten daar niet bij. Diegene die was blijven zitten of meteen ging werken, moest nog naar de

zevende klas. Deze klas zat in een lokaal boven in het patronaat.

Meester Bastiaansen kwam op de fiets, zette deze onder de trap en ging naar boven en wij volgden hem dan. Sommige gaven een schop tegen de fiets en ik weet nog dat iemand de kettingkast kapot trapte. In die klas kregen we godsdienstles van deken van de Maden. Ik zat achterin en las stiekem in het spannende boek: de schat van Zambezi. Hij zag het, pakte het af en ik heb het nooit meer terug gezien.

In de vasten, en ik meen ook in de Adventstijd, was het altijd spannend in welke klas de leerlingen elke week naar de kerk waren geweest.

De klas met de hoogste score kreeg dan het vaandel voor een week.

In de kerk zaten de meisjes rechts en de jongens links van het altaar in de kinderbanken. Van kapelaan Romme kreeg ik ooit een lel tegen mijn oren toen ik omkeek toen hij langs liep.

Op de speelplaats tegenover het schoolgebouw krioelde het van de kinderen en in de winter, als het gesneeuwd had, werd een glijbaan gemaakt. Iedereen maar slibberen en het werd een lange spiegelgladde ijsbaan. Grote lol als de meesters ook meededen en op hun achterste vielen. Ik was niet zo'n held en was bang om te vallen. Vaak stond de lange zitbank onder het afdak vol met kinderen en die duwden elkaar een richting uit terwijl er 'knak van sigaar gezongen werd.

Op school moesten onze haren ontluisd worden. Ontluizen deed men met het giftige DDT poeder dat uit een rond kartonnen doosje op ons hoofd gespoten en ingewreven werd. We liepen soms met zweren op de kin (krentenbaarden) rond waar zinkzalf op gesmeerd werd. Trouwens zinkzalf was een wondermiddel dat overal voor gebruikt werd!

In onze vrije tijd waren we meestal buiten. Het leek wel of het altijd stralend zonnig weer was en de dagen eindeloos waren. Diepe gaten, tot het grondwater toe, werden gegraven door mijn oudere broers. Met kinderen uit de buurt knikkeren, mitje steken, hoepelen (reepen), haktollen, hinkelen, centje tikken, voetballen tegen de buitenmuur van de noodwoning en hardlopen.

Koos Hamels was mijn beste vriend. Hij was dik en ik mager. Soms werden we 'de dikke en de dunne' genoemd. In de herfst raapten we wilde kastanjes bij villa Mol en bij de kerk en daar maakten we kettingen van. We struinden door de velden en bossen rond Gilze. Om uit te rusten gingen op de rand van een bomgat liggen en lieten onze fantasie de vrije loop als de wolken voorbij kwamen.

Er was eens een straaljager neergestort even buiten het vliegveld in de Vraand en wij vonden op die plek enige weken later twee joekels van kogels met de pieper er nog op. We zijn toen naar de politie Niesse gegaan. Daar aangebeld liet die agent de kogels vallen !

We gingen ook wel eens met Harrie Ermen mee. Die had een tamme eekhoorn. In het Chaamse bos had hij uit een eekhoorn nest het 'pattekaole' jong gehaald en zelf groot gebracht. Wij vonden echter niets.

Met mijn klasgenoten Jan en Simon Willemsen, die aan de Rielseweg woonden, gingen we vogeltjes uithalen. Er vlogen allerlei soorten vogeltjes rond, leeuweriken en patrijzen, fazanten en bosduiven kwamen op ons pad. De eitjes regen we aan de

twijgen van een tak. Ook heb ik aan een bosrand zonnedauw, een vleesetend plantje, gezien dat een vlieg gevangen had.

In de sloot (de tweede lai) aan de Rielseweg krinkelden schrijvertjes driftig op het water dat vol zat met stekelbaarsjes, kikvorsen (kinkpuiten) en salamanders. Soms staken we een strootje in het achterste van de kikkers en bliezen die dan op! Wreed, schande!

Op maandagavond kwam de kaartclub van onze pa bij elkaar. Ome Willen Kok, Jaon Voermans en den dikke Sjef Kok. Hij liep heel moeilijk met krukken.

Er werd het kaartspel 'tachtigen' of 'pachten' gespeeld waar ik niets van snapte. Moeder zorgde voor koffie, een biertje of een borreltje. Heel de woonkamer was blauw van de sigarenrook hetgeen normaal was in die dagen.

Mijn opgroeiende broers brachten vrienden mee en er werd veel gekaart (gerikt). Met oud en nieuw zat er soms een tweede ploeg in de keuken te kaarten. Ik moest echter op tijd naar bed en heb alleen maar hun verhalen gehoord hoe er doorgespeeld' werd.

In de zomervakantie gingen we te voet met broers en zussen naar de speeltuin in Riel. De hele dag renden we daar rond en sprongen van het ene naar het andere onveilige speeltuig. Er werden menige bulten, schrammen en verwondingen opgelopen.

Even blazen en een pleister en verder met de pret.

Ranja werd aangelengd en met de meegenomen boterhammen genuttigd.

Daarna weer te voet terug en had ons moeder hete bliksem gemaakt. Ik proef dit nog !

Af en toe mocht ik met de BBA bus met moeder mee naar Breda om nieuwe kleren te kopen bij Raming. In een eettentje in de Karrestraat trakteerde ze me met iets, maar ik weet niet meer wat.

Mijn vader nam mij en nog een paar broers mee naar de Rijen voor de eerste treinreis. Die ging naar Tilburg. Wat een geweldige belevenis. Hoe wij in de Rijen gekomen zijn en weer terug naar Gilze gegaan zijn weet ik niet meer, maar ik denk dat we dat te voet gedaan hebben.

Rond 1 augustus, op mijn verjaardag, was het feest van Sint Petrus Banden, de patroonheilige van de kerk. Dan was er een processie in het dorp, beelden van Maria en nog vele andere heiligen werden voor het vensterraam gezet en de harmonie speelde plechtige muziek. In de Kerkstraat stonden kraampjes met allerlei

lekkere hebbedingen en Piet Gerrits verkocht in zijn kraampje eetbaar papier(ouwel), klissedrop en zoethout.

In het zevende schooljaar werd er een schoolonderzoek gehouden en daarbij kwam uit dat ik veel ruis had op mijn borst. Nader onderzoek wees uit dat ik een hartafwijking had. Hier ben ik later aan geopereerd.. Ik heb nog wel toelatingsexamen gedaan op de ambachtsschool in Tilburg, maar men zei dat het voor mij beter was niet te gaan werken en naar de achtste klas te gaan bij bovenmeester Piet Kusters. Daarna ben ik in september 1953 naar de MULO in Baarle-Nassau bij de broeders van de orde van de la Salle gegaan.

Hier eindigt mijn verhaal over mijn onbezorgde kinderjaren, die ik bij het schrijven er van na meer dan 65 jaren weer opnieuw herbeleefde en waar ik met weemoed aan terug denk als ik Wim Sonneveld het prachtige nostalgische lied 'Het Dorp' hoor zingen.

Verhaal verteld door Gerard Cornelissen